

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET POLITIČKIH ZNANOSTI
Lepušićeva 6, 10000 Zagreb

**Kolegij: DIKTATURE, DEMOKRACIJE I DEFEKTNE DEMOKRACIJE U EUROPI 20. I
21. STOLJEĆA**

Prof. dr. Nenad Zakošek
E-mail: nenad.zakosek@inet.hr

Prof. dr. Tihomir Cipek
E-mail: tcipek@fpzg.hr

CILJ KOLEGIJA

Kolegij treba dati pregled bitnih kategorija politoloških teorija demokracije i diktature odnosno teorija autoritarnih i totalitarnih režima te ponuditi uvid u stanje komparativnih politoloških istraživanja povijesnih primjera različitih tipova režima u Europi, osobito s obzirom na recentne varijacije demokracija, hibridnih režima i autokracija nakon 1989. godine. „Treći val“ demokratizacije rezultirao je i intenzivnim razvojem teorijskih modela, analitičkih instrumenata i komparativnih empirijskih istraživanja demokracija, hibridnih i autokratskih režima. Također su se u posljednjih desetak godina razvili različiti pristupi vrednovanju demokracija i njihovih učinaka. Polaznici kolegija upoznat će se s najnovijim doprinosima na tom području istraživanja europskih političkih sustava.

Kolegij će osobito obraditi sljedeće teme: kategorijalna razlikovanja i tipologije režima, teorije demokracije, teorije i oblike ancien régimea, teorije i oblike autoritarnih i totalitarnih režima, oblike krize autokratskih režima i prijelaze u druge oblike režima, teorije tranzicije u demokraciju i konsolidacije demokracije, vezu između modernizacije i razvoja demokracije, vrednovanje kvalitete demokracije, vrednovanje učinaka demokratskih režima, teorije i oblike defektne demokracije, utjecaj procesa europske integracije na širenje i konsolidaciju demokracija u Europi.

Budući da je riječ o jednom od temeljnih kolegija doktorskog studija, polaznici kolegija trebaju se osposobiti da samostalno formuliraju i ostvare istraživačke zadaće koristeći instrumente komparativne analize političkih sustava.

SADRŽAJ KOLEGIJA

Tematika kolegija obrađuje se u 15 dvosatnih termina:

- 1) Temeljni pojmovi analize i usporedbe političkih režima: vrste demokracije (izravna/predstavnička, liberalna/populistička, majoritarna/konsenzualna, politička/socijalna demokracija, deliberativna demokracija, participativna demokracija); definicije i dimenzije pojma demokracije (participation, representation, responsiveness, transparency, accountability, inclusion); pojmovi diktature, autoritarnog i totalitarnog režima.

- 2) Oblici ancien régimea u Europi u 20. stoljeću.
- 3) Oblici revolucionarne diktature, komunističkog totalitarizma i posttotalitarnih komunističkih režima u Europi.
- 4) Oblici fašističkog i nacističkog totalitarizma u Europi: Italija, Njemačka i režimi „Novog europskog poretku“ tijekom Drugog svjetskog rata.
- 5) Vojne, monarhističke i korporativističke diktature u Europi u 20. stoljeću: Portugal, Španjolska, Grčka, međuratni režimi u Srednjoj i Istočnoj Europi (Austrija, Jugoslavija, baltičke zemlje, Poljska, Mađarska, Rumunjska, Bugarska).
- 6) Teorije tranzicije u demokraciju i demokratske konsolidacije (Juan J. Linz i Alfred Stepan, Wolfgang Merkel), pojam usidrene demokracije (Merkel).
- 7) Teorije i obrasci demokracije: Robert Dahl i pojam poliarhije; Arend Lijphart i pojmovi majoritarne i konsenzualne demokracije.
- 8) Ekonomski razvoj i nastanak demokracije u zapadnim društvima, odnos demokracije i kapitalizma, modernizacija i demokracija (teorija Dietricha Rueschemeyera, teorija Ronalda Ingleharta i Christiana Welzela).
- 9) Oblici demokracije u Zapadnoj Europi: nordijske zemlje, Velika Britanija i Irska, Beneluks, Francuska, Švicarska, Njemačka i Austrija.
- 10) Specifičnosti demokracije u Južnoj Europi: Italija, Španjolska, Portugal i Grčka.
- 11) Oblici demokracije u Srednjoj, Jugoistočnoj i Istočnoj Europi: obrasci uspješne tranzicije i konsolidacije, primjeri neuspješne tranzicije i konsolidacije.
- 12) Pojam i teorija defektne demokracije (Wolfgang Merkel i suradnici).
- 13) Defektne demokracije i diktature u Europi na početku 21. stoljeća: Balkan (Bosna i Hercegovina, Srbija, Kosovo, Makedonija, Albanija, Turska), postsovjetske europske države (Rusija, Ukrajina, Bjelorusija, Moldova).
- 14) Teorije i analitički instrumenti mjerena kvalitete demokracije: Freedomhouse, David Beetham i IDEA Democracy Assessment, Tatu Vanhanen, Wolfgang Merkel i Bertelsmann Transformation Index, Polity. Mjerenje učinkovitosti demokracija: jesu li demokracije sposobne rješavati ekonomske, socijalne i ekološke probleme?
- 15) Europske demokracije i nadnacionalna integracija Europe: utjecaj Europske unije na transformaciju režima u Europi.

OBLICI NASTAVE

Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara. Svaki polaznik tijekom semestra mora u dogovoru s voditeljima kolegija izabrati temu i literaturu za seminarsko izlaganje i pisani seminarski rad. Polaznik će tijekom semestra, u terminu koji utvrde voditelji kolegija, obvezatno održati jedno seminarsko izlaganje, što podrazumijeva i izradu kraćeg podneska (opsega 3 stranice/6.000 znakova) koji polaznik mora izraditi i podijeliti voditeljima i drugim polaznicima kolegija prije izlaganja. Pisani seminarski rad mora se voditeljima kolegija predati do kraja semestra u kojem se kolegij izvodi. Seminarsko izlaganje i seminarski rad ocjenjuju se i sastavni su dio konačne ocjene, odnosno uvjet za stjecanje propisanih ECTS bodova na kolegiju (vidi sljedeće odjeljke).

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Ispit obuhvaća tri različite komponente: a) seminarsko izlaganje o temi koju polaznik dogovara s voditeljima kolegija, uključujući i kratki pisani podnesak opsega 3

stranice/6.000 znakova (20% ocjene); b) seminarski rad opsega 18-20 stranica (33-36.000 znakova) u načelu o istoj temi koju je polaznik obradio u seminarskom izlaganju, a na temelju literature koju polaznik dogovara s voditeljima kolegija (40% ocjene); c) pisani ispit na temelju obvezatne literature (40% ocjene).

NAČIN VREDNOVANJA ISPITA

Položen ispit iz kolegija „Diktature, demokracije i defektne demokracije u Europi 20. i 21. stoljeća“, zajedno sa svim izvršenim seminarским obvezama, vrednuje se sa 7 ECTS bodova.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Glavni ciljevi kolegija (*learning outcomes*), čije se ostvarivanje vrednuje, su sljedeći: a) ovladavanje glavnim kategorijama i metodama na području komparativnog istraživanja demokracija, defektnih demokracija i diktatura; b) stjecanje vještina i tehnika za samostalno formuliranje i ostvarivanje istraživačkih zadaća na području komparativne analize političkih režima. Izvanjska kontrola postizanja ovih ciljeva te provjera kvalitete i vrednovanje kolegija obavit će se u skladu s postupcima koje odrede Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje i Agencija za znanost i visoko obrazovanje. Polaznici kolegija uključeni su u vrednovanje anonimnim anketnim ocjenjivanjem na kraju semestra. Interno vrednovanje kvalitete i uspješnosti cjelokupnoga nastavnog procesa neposredno provode Vijeće poslijediplomskoga doktorskog studija “Komparativna politika” i fakultetski Odbor za osiguranje kvalitete nastave.

OBVEZATNA LITERATURA

- Dahl, Robert A. (1998). *Poliarhija. Participacija i opozicija*. Zagreb: Politička kultura
Dahl, Robert (2000). *O demokraciji*. Zagreb: Politička kultura
Lijphart, Arend (1999). *Patterns of Democracy. Government Forms and Performance in Thirty-Six Countries*. New Haven i London: Yale University Press
Merkel, Wolfgang (2008). *Transformacija sustava*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti

PREPORUČENA LITERATURA

- Beetham, David (1999). *Democracy and Human Rights*, Cambridge: Polity Press
Bendel, Petra, Croissant, Aurel, Rüb, Friedbert W. (ur.). *Zwischen Demokratie und Diktatur. Zur Konzeption und Empirie demokratischer Grauzonen*. Opladen: Leske + Budrich, 2002.
Berg-Schlosser, Dirk, Mitchell, Jeremy (ur.). *Authoritarianism and Democracy in Europe, 1919-39: Comparative Analyses*. Basingstoke i New York: Palgrave Macmillan, 2003.

- Gallagher, Michael, Laver, Michael, Mair, Peter (2006). *Representative Government in Modern Europe. Institutions, Parties, and Governments*. New York: McGraw-Hill
- Inglehart, Ronald, Welzel, Christian (2005). *Modernization, Cultural Change, and Democracy. The Human Development Sequence*. Cambridge i New York: Cambridge University Press (hrvatsko izdanje: *Modernizacija, kulturna promjena i demokracija: slijed ljudskog razvijenja*. Zagreb: Politička kultura, 2007)
- Lauth, Hans-Joachim, Pickel, Gert, Welzel, Christian (ur.). *Demokratiemessung. Konzepte und Befunde im internationalen Vergleich*. Wiesbaden: Westdeutscher Verlag, 2000.
- Linz, Juan J., Stepan, Alfred (1996). *Problems of Democratic Transition and Consolidation. Southern Europe, South America, and Post-Communist Europe*. Baltimore i London: The Johns Hopkins University Press
- Lord, Christopher, Harris, Erika (2006). *Democracy in the New Europe*. Basingstoke i New York: Palgrave Macmillan
- Merkel, Wolfgang i dr. (2003). *Defekte Demokratie*, 1. sv.: *Theorie*. Opladen: Leske + Budrich
- Merkel, Wolfgang, Puhle, Hans-Jürgen, Croissant, Aurel (2006). *Defekte Demokratien*, sv. 2, *Defekte Demokratien in Osteuropa, Ostasien und Lateinamerika*. Wiesbaden: VS Verlag
- Roller, Edeltraud (2005). *The Performance of Democracies. Political Institutions and Public Policies*. Oxford i New York: Oxford University Press
- Rueschemeyer, Dietrich, Huber Stephens, Evelyn, Stephens, John D. (1992). *Capitalist Development and Democracy*. Cambridge: Polity Press
- Schmidt, Manfred G. (2003). *Demokratietheorien. Eine Einführung*, Opladen: Leske + Budrich
- Schmieden-Ackermann, Detlef (2002). *Diktaturen im Vergleich*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft
- Wright, Vincent (2000). *Non-Democratic Regimes. Theory, Government and Politics*. Basingstoke i London: Macmillan/ Paul Brooker

ŽIVOTOPIS

Nenad Zakošek

ADRESA

Fakultet političkih znanosti
Sveučilišta u Zagrebu
Lepušićeva 6
HR 10000 Zagreb
Telefon: (+385) 1 4642000
Telefaks: (+385) 1 4655316
E-mail: nenad.zakosek@inet.hr

ROĐEN

U Slavonskom Brodu 10. listopada 1957.

VISOKOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

- 1976-1981. Studij političkih znanosti na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu; stekao zvanje diplomiranog politologa
1981-1984. Doktorski studij političke znanosti na Otto Suhr Institutu na Freie Universität Berlin, pod mentorstvom prof. dr. Wolf-Dietera Narra, promoviran u zvanje Dr. rer. pol. (doktor političkih i društvenih znanosti)

VISOKOŠKOLSKA NASTAVA

Od 1986. zaposlen na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu u sljedećim zvanjima:

- 1986-1990: asistent
1990-1997: docent
1997-2002: izvanredni profesor
2002-2007: redoviti profesor

2001. gostujući profesor na doktorskom kolegiju na Academia Istropolitana Nova u Bratislavi, Slovačka
2005-2006: profesor na poslijediplomskom studiju "Europen Studies. Languages and Cultures in Contact" na Sveučilištu u Zadru, voditelj kolegija "Komparativna europska politika"

TEŽIŠTA ISTRAŽIVAČKOG RADA

Istraživanje izbora i stranaka, politički sustav Hrvatske, komparativna analiza procesa transformacije u Srednjoj i Jugoistočnoj Europi, teorije modernizacije i teorije političkog razvoja.

ISTRAŽIVAČKO ISKUSTVO

1990-2006.	Suradnja na znanstveno-istraživačkom projektu "Izbori, stranke i parlament u Hrvatskoj", koje je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH.
2007-	Voditelj znanstveno-istraživačkog projekta "Izbori, stranke i parlament u Hrvatskoj", koje finansira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH.
1992-1995 .	Suradnja na međunarodnom istraživačkom projektu komparativnog istraživanja parlamenta u Srednjoistočnoj Europi, pod vodstvom prof. dr. Atile Agha na Budimpeštanskom Sveučilištu ekonomskih znanosti.
XI-XII. 1995.	Istraživački boravak u "AG Transformationsprozesse in den neuen Bundesländern" na Humboldtovom sveučilištu u Berlinu (Istraživačka jedinica Max-Planck-Gesellschaft), istraživanje na temu demokratske tranzicije u Istočnoj Europi, voditelj prof. dr. Helmut Wiesenthal.
VIII. 1998-VII. 1999.	Istraživački boravak na Institutu društvenih znanosti Humboldtovog sveučilišta u Berlinu kao stipendist Zaklade Alexander-von-Humboldt, istraživanje na temu "Političke elite u Istočnoj Europi nakon 1989.", voditelj prof. dr. Claus Offe.
III-XII. 2007.	Istraživački boravak na Wissenschaftszentrum Berlin, istraživanje na temu „Procesi demokratizacije u državama sljednicama Jugoslavije“, voditelj prof. dr. Wolfgang Merkel.

SUDJELOVANJE NA KONFERENCIJAMA I GOSTUJUĆA PREDAVANJA

VII-VIII. 1993.	Studijski boravak na Southern Illinois University at Carbondale, Department of Political Science, i u Washingtonu, kao stipendist United States Information Agency, sudjelovanje u ljetnoj školi o američkom političkom sustavu.
Od 1990.	Sudjelovanje na međunarodnim konferencijama odnosno gostujuća predavanja u Zagrebu, Dubrovniku, Ljubljani, Beogradu, Sarajevu, Budimpešti, Pragu, Varšavi, Bukureštu, Constanti, Gruziji, Beču, Londonu, Bristolu, Berlinu, Bremenu, Dresdenu, Frankfurtu na Majni, Magdeburgu, Potsdamu, Tutzingu, Örebrou i Trondheimu.

STRUČNE AKTIVNOSTI

1990-2005.	član uredništva časopisa <i>Politička misao</i>
2000-2005.	glavni i odgovorni urednik časopisa <i>Politička misao</i>

- Od 1996. znanstveni savjetnik Zaklade Friedrich Ebert u Hrvatskoj
Od 2004. član međunarodnog savjeta South East European Research Centre u Solunu u Grčkoj
1980-2007. preveo četiri knjige te velik broj stručnih i znanstvenih tekstova s njemačkog i engleskog na hrvatski

RADOVI OBJAVLJENI U POSLJEDNJIH PET GODINA

A) Znanstvena monografija

Politički sustav Hrvatske. Zagreb: Fakultet političkih znanosti, 2002, 146 str.

B) Članci u časopisima, zbornicima i drugim znanstvenim publikacijama

- „Das politische System Kroatiens“. U: Ismayr, Wolfgang (ur). *Die politischen Systeme Osteuropas.* Opladen: Leske + Budrich, 2002, str. 639-679.
- proširena i izmijenjena verzija: „Das politische System Kroatiens“. U: Ismayr, Wolfgang (ur). *Die politischen Systeme Osteuropas.* 2. izdanje, Opladen: Leske + Budrich, 2004, str. 677-726.
- „Wahlen in Kroatien 1990-2000“. U: Ziemer, Klaus (ur). *Wahlen in postsozialistischen Staaten.* Opladen: Leske + Budrich, 2003, str. 111-155.
- Izborni zakon kao temeljna politička institucija. *Gordogan*, god. 1, br. 1, 2003, str. 21-23
- „Croatia“, poglavlje 13. U: Berglund, Sten, Ekman, Joakim, Aarebrot, Frank H. (ur.). *The Handbook of Political Change in Eastern Europe.* 2. izdanje, Cheltenham i Northampton: Edward Elgar, 2004, str. 451-492, (koautor Goran Čular)
- „Elections and the Structural Foundations of Party Systems“. U: Pavlović, Dušan, Petrov, Goran, Syrri, Despina, Stone, David A. (ur). *Democratisation in Southeast Europe. An Introduction to Election Issues.* Solun: SEERC, 2005, str. 42-50.
- „Transparentnost i demokratičnost političkih procesa“. U: Goldstein, Simona (ur). *Otvorenost društva Hrvatska 2005.* Zagreb: Institut Otvoreno društvo, 2005, str. 144-163.
- „Transparentnost i demokratičnost političkih procesa“. U: Goldstein, Simona (ur). *Indeks otvorenosti društva Hrvatska 2006.* Zagreb: Idemo, 2006, str. 31-39.
- Pogovor u knjizi: Schmitt, Carl (2007). *Politički spisi.* Zagreb: Politička kultura
- „Politologija i hrvatska politika. Transformacija istraživanja političkog sustava Hrvatske“. U: Kasapović, Mirjana (ur). *Izlazak iz množine? Stanje suvremene hrvatske političke znanosti.* Zagreb: Fakultet političkih znanosti, 2007, str. 155-185.

C) Radovi prihvaćeni za objavljanje

The heavy burden of history: The political uses of the past in the Yugoslav successor states, znanstveni rad (16 str.) u tisku, bit će objavljen u: *Romanian Journal of Political Science*, god. 7, br. 2 (prosinac), 2007.

Democratization, State-building and War: The Cases of Serbia and Croatia,

znanstveni rad (30 str) u tisku, bit će objavljen u: *Democratization*, god. 15, br. 3 (lipanj), 2008.

RADOVI KOJI KVALIFICIRAJU NASTAVNIKA ZA IZVOĐENJE STUDIJSKOG KOLEGIJA „DIKTATURJE, DEMOKRACIJE I DEFEKTNE DEMOKRACIJE U EUROPI 20. I 21. STOLJEĆA“

- Jugoslavenski politički sistem između odumiranja države i neokorporativizma. *Politička misao*, 24 (4), 1987, str. 88-97.
- Legitimacija političke vlasti u socijalizmu. Napomene uz problem legitimacije u jugoslavenskom političkom sistemu. *Naše teme*, 33 (1-2), 1989, str. 80-86.
- Jugoslavija i Poljska. *Naše teme*, 33 (12), 1989, str. 3180-3184.
- Država, puk, nacija. Ogled o suverenosti i pretpostavkama demokratske konstitucije političke zajednice. *Politička misao*, 27 (4), 1990, str. 14-25.
- Kritička teorija države Clausa Offea. *Politička misao*, 27 (2), 1990, str. 115-125.
- „Iščezavanje pojma “građansko društvo” u diskursu društvenih znanosti i mogućnosti njegove kritičke obnove“. U: Pokrovac, Zoran (ur). *Građansko društvo i država*. Zagreb, 1991, str. 204-216.
- „Poimanje građanskog društva“, predgovor knjizi: Neuendorff, Harmut (1991). *Pojam interesa. Studija o teorijama društva Hobbesa, Smitha i Marxa*. Zagreb, VII-XV.
- Odabir političkih institucija u postsocijalizmu i formi-ranje hrvatskog političkog sistema. *Politička misao*, 29 (3), 1992, str. 81-92.
- Demokracija i socijalizam između komplementarnosti i kon-tradikcije. *Politička misao*, 29 (4), 1992, str. 101-108.
- Is there a Future for Liberalism in Eastern Europe? *Politička misao*, 32 (5), 1995, str. 45-53.
- Ljevica u postkomunizmu. *Politička misao*, 33 (2-3), 1996, str. 8-21.
- Pravna država i demokracija u postsocijalizmu. *Politička misao*, 34 (4), 1997, str. 78-85.
- „Elections and the Structural Foundations of Party Systems“. U: Pavlović, Dušan, Petrov, Goran, Syrri, Despina, Stone, David A. (ur). *Democratisation in Southeast Europe. An Introduction to Election Issues*. Solun: SEERC, 2005, str. 42-50.
- „Transparentnost i demokratičnost političkih procesa“. U: Goldstein, Simona (ur). *Otvorenost društva Hrvatska 2005*. Zagreb: Institut Otvoreno društvo, 2005., str. 144-163.
- „Transparentnost i demokratičnost političkih procesa“. U: Goldstein, Simona (ur). *Indeks otvorenosti društva Hrvatska 2006*. Zagreb: Idemo, 2006, str. 31-39.

POSLJEDNJI IZBOR U ZNANSTVENO-NASTAVNO ZVANJE: 2002. godine.

ŽIVOTOPIS

Tihomir Cipek

ADRESA

Fakultet političkih znanosti
Sveučilište u Zagrebu
Lepušićeva 6,
10 000 Zagreb, Republika Hrvatska
Telefon: (+385)1 464-2005
E-mail: tcipek@fpzg.hr

ROĐEN

20. lipnja 1962., Zagreb, Hrvatska. Državljanin Republike Hrvatske

VISOKOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

- 1983-1987: Studij politologije na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, akademsko zvanje diplomirani politolog
- 1988-1991: Poslijediplomski dvogodišnji magistarski studij na Fakultetu političkih znanosti „Teorija države, demokracije i samoupravljanja“; akademsko zvanje magistar političkih znanosti.
1999. Obrana doktorske disertacije „Ideja hrvatske države u političkoj misli Stjepana Radića“ na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, promocija u doktora političkih znanosti.

VISOKOŠKOLSKA NASTAVA

- 1987-1992: Znanstveni pripravnik na Fakultetu političkih znanosti (mentorica: prof. dr. sc. Gordana Vlajčić).
- 1992-2000: Asistent na predmetu 'Povijest hrvatske političke misli' (voditelj: Prof. dr.sc. Gordana Vlajčić)
- 2000-2005: Docent na predmetu 'Povijest hrvatske političke misli'
2005. Izvanredni profesor na Odsjeku za hrvatsku politiku.
- 1999- Povijest Hrvatske političke misli; sveučilišni dodiplomski studij politologije i novinarstva
- 2007- Politike povijesti, sveučilišni dodiplomski studij politologije i novinarstva.
2002. Povijest Hrvatskih političkih institucija; poslijediplomski magistarski studij "Hrvatski politički sustav i uprava"

- 2004- Povijest hrvatskih političkih institucija, te Hrvatski kulturni i politički identitet, Poslijediplomski magistarski studij „Hrvatska i Europa. Europski studiji“
2006. Komparativna politika Srednje i Istočne Europe (zajedno s prof. dr. sc. Mirjanom Kasapović), Poslijediplomski magistarski studij „Komparativna politika“.

Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu:

- 1992- Stjepan Radić, dodiplomski studij kroatologije
2007. Povijest Srednje Europe, doktorski studij povijesti

TEŽIŠTE ISTRAŽIVAČKOG RADA

Politološke poddiscipline: komparativna i hrvatska politika.

Podpodručja: povijest hrvatske političke misli, komparativna istraživanja politika povijesti i politika nacionalnog identiteta, komparativna istraživanja političkih sustava Srednje i Istočne Europe, istraživanja nacionalizma.

ISTRAŽIVAČKO ISKUSTVO

Voditelj znanstveno-istraživačkog projekta:

- 2007- Politike nacionalnog identiteta i povijesni lomovi; u sklopu programa „Hrvatska politika u komparativnoj perspektivi“ (voditeljica prof. dr.sc. Mirjana Kasapović)

Suradnik znanstveno- istraživačkih projekata:

- 2002-2004. Value Transformation in Slovenia and Croatia, međunarodni projekt NTU-Torndheim, Norveška
- 1994-1996. Autoritäre Regime in Ostmitteleuropa im Vergleich 1918.-1945., međunarodni projekt VW Stiftung-a, Institut für Osteuropäische Geschichtslehre, Universität Mainz, SR Njemačka.
1995. Mladi i povijest. Komparativni europski projekt o povijesnoj svijesti kod tinejdžera, međunarodni projekt Instituta „Otvoreno društvo“- Hrvatska.
- 1988-1991. Odrednice političkog ponašanja na našim prostorima, Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH.

ISTRAŽIVAČKI BORAVCI U INOZEMSTVU

2006. (IV-VIII): Zentrum für europäische Integrationsforschung, Universität Bonn, Njemačka (stipendija Hanns-Seidel Stiftung)
2003. (IX-XI): Goethe Institut Bonn, stipendija Goethe-Instituta, Njemačka

2002. (III): Herder-Institut, Universität Marburg an der Lahn, Njemačka (stipendija Johann-Gotfried-Herder-Forschungsrat)
2001. (II-VI.): „Seminar für Politikwissenschaft“, Universität Göttingen, Njemačka, (stipendija Alexander von Humboldt-Stiftung, posebni program).
1999. (III-VII): Ost - und Südosteuropa Institut, Universität Wien, Austrija (stipendija Vlade Republike Austrije-ÖAD).
- 1995 (III-VII): Österreichisches Ost und Südosteuropa Institut, Austrija (stipendija Vlade Republike Austrije-ÖAD)
- 1993 (III-VII): Institut für Wirtschafts und Sozialgeschichte, Universität Wien, Austrija (stipendija Vlade Republike Austrije –ÖAD).

SUDJELOVANJA NA KONFERENCIJAMA I GOSTUJUĆA PREDAVANJA

- 1990-2007: Sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i gostujuća predavanja u Zagrebu, Dubrovniku, Puli, Herceg Novom, Berlinu, Mainzu, Marburgu/ Lahn, Frankfurtu/ Oder, Pečuhu, Budimpešti, Bialsko- Bili (Poljska).

STRUČNE AKTIVNOSTI

- 1994- Urednik biblioteke "Povijest hrvatskih političkih ideja" nakladničkih kuća Golden marketing-Narodne novine, Zagreb.
- 2002-2006: Potpredsjednik, od 2003. predsjednik Hrvatskog politološkog društva; organizacija Hrvatskih politoloških razgovora u navedenom razdoblju.
- 2004- Urednik biblioteke "Povijest Europe" nakladničke kuće Alinea, Zagreb.
- 2004-2005: Organizacija međunarodnih znanstvenih skupova „Razdjelnica hrvatske povijesti“ (Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 5.- 6.5. 2005), te „Hrvatska i Europa, integracije u povijesti“ (Hrvatski nacionalni odbor za povjesne znanosti, sekcija "Nacija i nacionalizam", Pula 22.9.- 3.10. 2004.).
- 2005- Član uredništva časopisa „Analji Hrvatskog politološkog društva“.

NAGRADE ZA ZNANOST

Državna nagrada za znanost 2006. godine na području humanističkih znanosti, dodijeljena od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH za knjigu „Programatski dokumenti hrvatskih političkih stranaka i skupina 1842.- 1914.“ (Zagreb: Disput, 2006.), u koautorstvu sa Stjepanom Matkovićem.

RADOVI OBJAVLJENI U POSLJEDNJIH PET GODINA

1. Znanstvene monografije:

Kultura sjećanja. Povijesni lomovi i svladavanje prošlosti. Zagreb: Disput, 2007.

(uredio zajedno s Oliverom Milosavljević)

Programatski dokumenti hrvatskih političkih stranaka i skupina 1842. - 1914. Zagreb: Disput, 2006. (Sveučilišni priručnik – koautor zajedno sa Stjepanom Matkovićem).

Hrestomatija liberalnih ideja u Hrvatskoj. Zagreb: Disput, 2004. (koautor zajedno s Josipom Vrandečićem).

2. Članci u časopisima i drugim znanstvenim publikacijama:

Disidenti, opozicija i otpor – Hrvatska i Jugoslavija 1945.-1990. *Časopis za suvremenu povijest*, 2007. (39), 2: 249-513.

“Počinje li 1945. zapravo 1917.- Historikerstreit”. U: Kisić Kolanović, N., Jareb, M., Spehnjak, K. (ur.). 1945. - razdjelница hrvatske povijesti. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Hrvatskom institutu za povijest u Zagrebu, 5. i 6. svibnja 2006. Zagreb: Hrvatski institut za povijest, 2006., str. 45-58.

„Stoljeće diktatura u Hrvatskoj“ U: Antić, L.J. (ur.). *Hrvatska politika u XX stoljeću*. Zagreb: Matica Hrvatska, 2006. str. 283-307.

Politike identiteta Europske Unije; u "potrazi za kolačićima male Madeleine". *Analji Hrvatskog politološkog društva* 2004, 2005. 1: 139-149.

„Christliche Demokratie in Kroatien.“ U: Buchstab, G., Uertz, R. (ur.). *Christiliche Demokratie im zusammenwachsenden Europa: Entwicklungen, Programmatik, Perspektiven*. Freiburg-Basel-Beč : Herder, 2004. str. 336-354.

„Croatia“. U: Pollack, D., Wielgohs, I. (ur.). *Dissent and Opposition in Communist Eastern Europe. Origins of Civil Society and Democratic Tradition*. London: Ashgate Publishing. 2004. str. 185-206. (koautor s Katarinom Spehnjak)

„Ideja Srednje Europe Františeka Palackog“, *Časopis za suvremenu povijest*. 2004. (36) 2: 597-607.

„Istraživački alati. Njemačka historiografija o Hrvatskom proljeću 1971. godine“. U: Graovac, I., Fleck, H.G. (ur.). *Dijalog Povjesničara - istoričara* 7. Zagreb: Friedrich Naumann Stiftung. 2003. str. 435-452.

„The Croats and Yugoslavism“. U: Djokic, D. (ur.). *Yugoslavism. History of a Failed Idea 1918-1992*. London : Hurst and Co., 2003. str.70-83.

Tomaš Garrigue Masaryk i kriza Europe. *Politička misao*, 2003. (40), 3:145-154.

„Preporođanje“ preporoda; hrvatski narodni preporod u udžbenicima povijesti“. U: Graovac, I., Fleck, H.G. (ur.). *Dijalog Povjesničara - istoričara* 5. Zagreb: Friedrich Naumann-Stiftung, 2002. str. 97-114

RADOVI KOJI KVALIFICIRAJU NASTAVNIKA ZA IZVOĐENJE STUDIJSKOG KOLEGIJA „DIKTATURE, DEMOKRACIJE I DEFEKTNE DEMOKRACIJE U EUROPPI 20. I 21. STOLJEĆA“

Institucionalni dizajn i demokratski deficit Europske unije. *Društvena istraživanja*, (90-91), god. 16, 4-5, 2007, 851-865

Disidenti, opozicija i otpor – Hrvatska i Jugoslavija 1945.-1990. *Časopis za suvremenu povijest*, 2007. (39), 2: 249-513. (zajedno s Katarinom Spehnjak)

„Stoljeće diktatura u Hrvatskoj“. U: Antić, Ljubomir (ur.). *Hrvatska politika u XX stoljeću*. Zagreb: Matica Hrvatska, 2006. str. 283-307.

“Christliche Demokratie in Kroatien”. U: Buchstab, G., Uertz, R. (ur.). *Christiliche*

Demokratie im zusammenwachsenden Europa: Entwicklungen, Programmatik, Perspektiven. Freiburg-Basel-Beč: Herder, 2004., str. 336-354.

“Croatia”. U: Pollack, D., Wielgohs, I. (ur.). *Dissent and Opposition in Communist Eastern Europe. Origins of Civil Society and Democratci Tradition*. London: Ashgate Publishing, 2004., str. 185-206. (koautor s Katarinom Spehnjak)

“Die kroatische Elite und der Königsdiktatur in Jugoslawien”. U: Oberländer, Erwin (ur). *Autoritäre Regime in Ostmittel-und Südosteuropa im Vergleich*. Paderborn-München-Beč-Zürich: Ferdinand Schönligh, 2001., str. 539- 576.

“Kraljevina SHS kao ancien regime”. U: Graovac, Igor, Fleck, Hans-Georg (ur.). *Dijalog povjesničara - istoričara 2*. Zagreb: Friedrich Naumann Stiftung, 2000., str. 291-305.

POSLJEDNJI IZBOR U ZNANSTVENO-NASTAVNO ZVANJE: 2005. godine.